

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7Csp/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123200485
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Gáborová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123200485.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudcom JUDr. Danou Gáborovou v spore žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, zast. JUDr. Danuše Tichá s.r.o., Nám. M. Benku 6, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 52 058 310, proti žalovanému: Z. I., nar. X.X.XXXX, V. XXX/XXX, Y., zast. Mgr. Martin Lieskovský, advokát, Farská 40, Nitra, o zaplatenie sumy 2 440 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 2440 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2275 eur od 18.9.2021 do zaplatenia a zo sumy 165 eur od 25.3.2020 do zaplatenia, s tým, že súd žalovanú sumu povoľuje splácať v mesačných splátkach vo výške 100 eur mesačne, ktoré je povinný hradiť do 15. dňa v mesiaci pod stratou výhody splátok a zosplatenia celého dlhu v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi sa p r i z n á v a proti žalovanej náhrada trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd samostatným uznesením do 60 dní po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca dňa 18.1.2023 podal na tunajší súd žalobu proti žalovanej o zaplatenie sumy 2440 eur s prísl. s odôvodnením, že dňa 18.09.2019 došlo k poistnej udalosti - dopravnej nehode, bližšie popísanej v priloženej Relácii dopravnej polície o priebehu dopravnej nehody, zavinenej žalovaným ako vodičom motorového vozidla (poisteného u žalobcu). Uvedenú poistnú udalosť žalobca likvidoval pod PU č. 9529091505 a 9529179013, a po skončení šetrenia dňa 14.02.2020 v prospech poškodeného: CRAFTON, a.s., uhradil poistné plnenie celkom v sume 2.440 EUR (k PU č. 9529091505 v sume 2.275,00 EUR + k PU č. 9529179013 v sume 165 EUR). Vyplatením poistného plnenia poškodenému, prešlo na žalobcu právo na náhradu voči žalovanému. Podľa §12 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. o oovinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, má poisťovateľ proti poistenému, ktorý nie je poistníkom, nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu úmyselne alebo ak viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky. Žalovaný je povinný žalobcovi uhradiť sumu 2.440,00 EUR (k PU č. 9529091505 - 2.275,00 EUR a k PU č. 9529179013 - 165,00 EUR; tj. 100% z poistných plnení poskytnutých žalobcom poškodenému) ako regresné nároky žalobcu, nakoľko viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky. Žalobca vyzval žalovaného na úhradu žalovanej sumy, žalovaný však túto neuhradil ani len sčasti, a to aj napriek tomu, že mu písomné výzvy žalobcu boli viackrát doručené a aj napriek tomu, že žalovaný požiadal žalobcu o splátkový kalendár, pričom prisľúbil prvú splátku v sume 100 EUR do 24.03.2020. Žalobca si uplatňuje voči žalovanému úroky z omeškania sčasti odo dňa 18.09.2021 a sčasti od 25.03.2020.

2. Súd vo veci rozhodol platobným rozkazom, proti ktorému žalovaná podala odpor s odôvodnením, že namieta svoju pasívnu vecnú legitimitáciu v rámci tohto konania, nakoľko žalobca nemá voči nej nárok na plnenie v zmysle ustanovenia § 12 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákona o PZP“). Skutočnosti uvedené v bode I žaloby žalobcu ohľadom toho, že žalobca uzatvoril poisťnú zmluvu s osobou menom T. T., číslo poisťnej zmluvy 6600618610, nie sú sporné. V bode II žaloby žalobca popisuje, že prišlo k dopravnej nehode. Táto skutočnosť nie je sporná. Rovnako tak nie je sporné ani to, že v čase dopravnej nehody viedol motorové vozidlo a nie je sporný ani priebeh nehody. Za sporné považuje tvrdenia ohľadom toho, že žalobca likvidoval poisťnú udalosť tak, že dňa 14.02.2020 mal v prospech poškodenej obchodnej spoločnosti CRAFTON, a.s. uhradiť poisťné v sume 2.440,-Eur (plnenie rozdelené na dve časti). V prílohe, ktorú predložil žalobca k žalobe a ktorá je označená ako Uplatnenie práva na náhradu škody sa totiž uvádza, že obchodnej spoločnosti CRAFTON, a.s. bolo poskytnuté plnenie zo strany UNIQA poisťovňa, a.s. titulom havarijného poistenia, pričom k tomuto plneniu prišlo dňa 04.10.2019. Žalobca teda neplnil ani spoločnosti CRAFTON, a.s. a ani v jej prospech žalovanú sumu, nakoľko sumu vo výške 2.275,-Eur plnil priamo poisťovni, v ktorej mala obchodná spoločnosť CRAFTON, a.s. havarijne poistené svoje motorové vozidlo, ktoré bolo poškodené v dôsledku dopravnej nehody zo dňa 18.09.2019 a poškodenej spoločnosti CRAFTON a.s. bolo plnených priamo len 165,-Eur. Skutkové tvrdenia žalobcu sú v tejto časti nepresné. V bode III žaloby žalobca uvádza ďalšiu nezrovnalosť, kedy považuje ho za poisteného. Vyplýva to z tvrdenia žalobcu, ktorý uvádza, že okamihom vyplatenia poisťného plnenia v prospech poškodeného (ku ktorému však ani neprišlo v celom rozsahu - žalobca neplnil poškodenému CRAFTON, a.s. sumu vo výške 2.275,-Eur), malo na žalobcu prejsť právo na náhradu škody voči mojej osobe. Poukazuje pritom na ustanovenie § 12 ods. 2 písm. a) zákona o PZP. Podľa uvedeného ustanovenia: Poisťovateľ má proti poistenému, ktorý nie je poisťníkom, nárok na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu úmyselne alebo ak viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky. Tu je však potrebné poukázať na ustanovenia zákona o PZP, konkrétne na ustanovenia § 2 tohto zákona, kde je uvedené vymedzenie pojmov podstatných pre zákon o PZP. Podľa ustanovenia § 2 písm. e) zákona o PZP: Na účely tohto zákona sa rozumie poisťníkom ten, kto uzavrel s poisťovateľom zmluvu o poistení zodpovednosti (ďalej len „poisťná zmluva“). Podľa ustanovenia § 2 písm. f) zákona o PZP: Na účely tohto zákona sa rozumie poisteným ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti. Z príloh, ktoré predložil žalobca do tohto konania vyplýva, že osobou, ktorá bola poisteným a poisťníkom, bol T.D., resp. W. T.. Nebola v žiadnom zmluvnom vzťahu so žalobcom. Nebola v postavení poisťníka a ani poisteného. Zo žiadneho z dokumentov nevyplýva, že by mala byť v postavení poisteného alebo poisťníka. Jediný dokument, z ktorého vyplýva údaj o tom, že by mala byť osobou poistenou u žalobcu, je uplatnenie práva na náhradu škody zo dňa 10.02.2020, ktorý bol vyhotovený poisťovňou UNIQA poisťovňa, a.s., čo je však nepravdivý údaj, nakoľko nebola poistenou u žalobcu a preto popiera takúto skutočnosť. Podstatné sú však vlastné listiny žalobcu (ním vyhotovené), z ktorých ani z jednej nie je možné prijať záver o mojom postavení ako poistenej osoby alebo poisťníka. Z prílohy: - úhrada spoluúčasti zo dňa 25.10.2019, ktorá bola vyhotovená poškodenou obchodnou spoločnosťou CRAFTON a.s. vyplýva, že táto bola toho presvedčenia, že poistencom je W. T. a jedine táto osoba bola spomenutá v uvedenej prílohe. - Oznámenie škodovej udalosti poisteným zo dňa 03.10.2019 - z tejto prílohy vyplýva, že poistenou osobou je T. T., rod. č. XXXXXX/XXXX. Rovnako tak bola táto osoba aj držiteľom vozidla. Z uvedeného dokumentu vyplýva jedine to, že bola v čase nehody vodičom motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda. - Návrh poisťnej zmluvy 3539380109 vyplýva, že poisťníkom mal byť T. T. rod. č. XXXXXX/XXXX, - Oznámenie o poisťnom plnení zo dňa 17.02.2020, ktorým bolo oznámené obchodnej spoločnosti CRAFTON, a.s. oznámené, že jej bolo poskytnuté poisťné plnenie v sume 165,-Eur vyplýva, že poistenou osobou je T. T.. - Oznámenie o poisťnom plnení zo dňa 17.02.2020, ktorým bolo oznámené poisťovni UNIQA poisťovňa, a.s. oznámené, že jej bolo poskytnuté poisťné plnenie v sume 2.275,-Eur vyplýva, že poistenou osobou je T. T.. Výzva na zaplatenie náhrady poisťného plnenia alebo jeho časti, ktoré za Vás vyplatil poisťovateľ poškodenému v dôsledku škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla zo dňa 02.03.2020, ktorý bola adresovaná mojej osobe - z tohto listinného dokumentu vyplýva, že moju osobu kladie žalobca do postavenia osoby, ktorá mala so žalobcom uzatvorenú poisťnú zmluvu. Konkrétne sa v tejto výzve uvádza: „...ktoré sme poskytli z Vašej poisťnej zmluvy č. 6600618610 ...“ Uvedené tvrdenie žalobcu je však nepravdivé. Nepravdivosť tohto tvrdenia vyplýva z iných predložených listinných dôkazov, najmä z vyššie spomenutých oznámení o poisťnom plnení (z ktorých vyplýva, že poisteným je T. T.), ako aj z návrhu poisťnej zmluvy (z ktorej vyplýva, že totožná osoba T. T. je poisťníkom). S ohľadom na uvedené skutočnosti som preto jednoznačne toho názoru, že keďže nebola v žiadnom

zmluvnom vzťahu so žalobcom, tak žalobca nemá voči jej osobe žiadny nárok, ktorý by bolo možné odôvodňovať zákonom o PZP. Takýto nárok má jedine voči osobe poisteného, resp. osobe poistníka, ktorými som však ja nebola. Ak teda aj vznikol žalobcovi nárok na náhradu poistného plnenia z dôvodu, že došlo k dopravnej nehode spôsobenej osobou pod vplyvom alkoholu, čo je dôvodom na výluk poskytnutia poistného plnenia, tak potom žalovaným mal byť T. T., ktorý je v zmysle predložených dokladov poistníkom, ako aj poisteným. Ak by sa dal aj vyvodiť nejaký nárok žalobcu voči mojej osobe, a to titulom náhrady škody, tak v tom prípade sa takýto nárok za žiadnych okolností nemôže posudzovať v zmysle ustanovení zákona o PZP, vrátane ustanovení o premlčaní uvedených v zákona o PZP. Berúc do úvahy jednak objektívnu ako aj subjektívnu premlčania dobu, ktorá sa uplatňuje pri nároku na náhradu škody je nutné konštatovať, že ak by aj akýkoľvek nárok existoval, tak je premlčaný. Preto z opatrnosti vznášam touto cestou námietku premlčania vo vzťahu k nároku, ktorý si žalobca uplatnil v tomto konaní. Záverom už len dodáva, že po správnosti mal byť celý priebeh nárokov taký, že žalobca si mal svoj nárok na náhradu poistného plnenia uplatniť u osoby, ktorá bola skutočne poisteným a poistníkom (dôkazy nasvedčujú, že poisteným a poistníkom bola totožná osoba) a následne by si táto osoba (poistený, poistník) mohla uplatniť nárok na náhradu škody od mojej osoby. Z uvedených dôvodov má zato, že z návrhu na vydanie platobného rozkazu a ani z priložených príloh nevyplýva existencia mojej zodpovednosti za škodu, ktorá žalobcovi vznikla. Preto namieta pasívnu vecnú legitímáciu.

3. Zástupca žalobcu k vyjadreniu žalovanej uviedol, že odpor nie je spôsobilý ani len sčasti rozporovať nárok žalobcu uplatnený žalobou. Žalovanou v odpore uvádzaná argumentácia o. i. súvisiaca s ustanovením § 2 písm. f) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (predtým a ďalej v texte ako „ZoPZP“), je nedôvodná a zavádzajúca, a to nakoľko žalovaná predmetné ust. § 2 písm. f) ZoPZP a tam uvedený pojem zjavne nesprávne interpretuje, keď pojem poistený vykladá účelovo vo svoj prospech, a to bez ďalších širších súvislostí (bez súvisiacich/ďalších ust. ZoPZP), v spojení s ktorými je (aj) predmetný pojem potrebné vykladať a aplikovať aj vo veci samej. Ako žalobca uviedol (aj) v žalobe, nárok žalobcu voči žalovanej vznikol zo zákona tým, že žalovaný v čase predmetnej poistnej udalosti - dopravnej nehody zo dňa 18.09.2019 (zavinenej žalovaným ako vodičom MV) viedol MV poistené u žalobcu úmyselne alebo pod vplyvom návykovej látky - alkoholu /§12 ods. 2 písm. a) ZoPZP/, čo však žalovaný žiadnym spôsobom nerozporuje. Žalobca teda aj vzhľadom na svoje v žalobe uvedené a preukázané tvrdenia, nesúhlasí s tvrdeniami uvedenými žalovaným v odpore, a to nakoľko ustanovenie §2 písm. f) je potrebné vykladať (aj) v spojení s ustanovením § 4 ods. 1 ZoPZP, v zmysle ktorého sa za poisteného považuje každá osoba za predpokladu, že je daná jej zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (čo je pri žalovanom dané); nie je pritom rozhodujúce, či ide o zodpovednosť objektívnu (§ 427 a nasl. OZ) alebo na základe zavinenia (§ 420 OZ). A teda ustanovenie §12 ods. 2 písm. a) ZoPZP je potrebné interpretovať tak, že žalobca má nárok na náhradu (v prospech poškodeného) poskytnutého poistného plnenia proti žalovanému ako vodičovi MV (v čase poistnej udalosti - dopravnej nehody) poisteného u žalobcu, ktorý za škodu spôsobenú prevádzkou MV (poisteného u žalobcu) zodpovedá na základe zavinenia. Faktom teda je, že aj žalovaná sa v zmysle §4 ods. 1 ZoPZP považuje za poisteného, pričom žalovanou tvrdená skutočnosť, že nie je zároveň aj poistníkom (ktorý uzavrel so žalobcom poistnú zmluvu), je pre vec samu irelevantná. ZoPZP teda explicitne priznáva žalobcovi tzv. postihové (regresné) právo (aj) proti inému subjektu - žalovanému, na ktorého sa (tiež) vzťahuje poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou MV poisteného u žalobcu. Aj na základe vyššie uvedeného žalobca teda v konaní jednoznačne preukázal (aj) tú skutočnosť, že žalovaná ako vodič MV (poisteného u žalobcu) zavinila poistnú udalosť - dopravnú nehodu zo dňa 18.09.2019 (čo žalovaná nerozporuje a čo vyplýva aj z priloženého Trestného rozkazu Okresného súdu Nitra sp. zn. OT/134/2019 zo dňa 21.09.2019), pri ktorej spôsobil (značnú) škodu na majetku poškodeného (Crafton a.s.), a za ktorú zodpovedá v zmysle §420 OZ, pričom žalobca opätovne akcentuje, že žalovaná ako vodič MV je tou osobou, na ktorú sa vzťahuje poistenie zodpovednosti v zmysle § 2 písm. f) ZoPZP v spojení s §4 ods. 1 ZoPZP, t. j. pasívna vecná legitímácia žalovanej v konaní vo veci samej je preukázaná a daná. Žalovaná nerozporuje ani vznik poistnej udalosti - dopravnej nehody (a to ani jej priebeh bližšie popísaný aj v už priloženej Relácii dopravnej polície), ani tvrdenie žalobcu o vinníkovi poistnej udalosti - dopravnej nehody (t. j. o vodičovi, ktorý viedol pod vplyvom návykovej látky u žalobcu poistené MV), ani tvrdenia žalobcu o vzniku škody (poškodenému). Odpor žalovanej je (v celom rozsahu) preto účelový a ničím nepodložený, o čom svedčí (aj) to, že žalovaná svoje tvrdenie o premlčaní pohľadávky žalobcu uvedené v podaní nepreukázala, resp. ani čo i len neoznačila dôkazy, ktoré navrhuje vykonať na preukázanie svojho tvrdenia. V zásade však žalobca k takto vznesenej námietke premlčania uvádza, že je nedôvodná, nakoľko nároky žalobcu uplatnené žalobou vo veci samej nie sú premlčané, a to ani čo i len sčasti.

Na základe predmetnej poisťovnej udalosti - dopravnej nehody (likvidovanej pod PU č. 9529091505 a 9529179013) žalobca dňa 14.02.2020 (po ukončení jej šetrenia) vyplatil poisťné plnenie v prospech poškodeného (Crafton a.s.), a to jednak z titulu refundácie na účet poisťovateľa poškodeného - UNIQA poisťovňa, a.s., a jednak z titulu úhrady spoluúčasti priamo na účet poškodeného, čo vyplýva z dôkazov „2x exkaso“ (už priložené k žalobe). Žalobca pripojil k žalobe zo dňa 17.01.2023 (konajúcemu súdu doručenej dňa 17.01.2023) aj 2x oznámenie o poisťnom plnení zo dňa 17.02.2020, ktoré sú oznámením žalobcu, že dňa 14.02.2020 ukončil šetrenie (likvidáciu) poisťovnej udalosti pod PU č. 9529091505 a č. 9529179013, a že poukazuje v prospech poškodeného (z titulu refundácie na účet poisťovateľa poškodeného sumu 2.275,00 EUR a z titulu úhrady spoluúčasti na účet poškodeného sumu 165 EUR) poisťné plnenie celkom v sume 2.440 EUR. Nakoľko podľa ust. § 12 ods. 4 ZoPZP „Právo poisťovateľa na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti podľa odseku 1 alebo 2 sa premlčí do troch rokov odo dňa vyplatenia poisťného plnenia“, potom námietka premlčania vznesená žalovaným vo veci samej nie je daná ani dôvodná. Žalobca má teda za to, že o. i. ani tento dôvod t.j. účelové a bezdôvodné tvrdenie žalovanej uvedené v odpore, nie je spôsobilé rozporovať nárok žalobcu uplatnený žalobou ani len sčasti. Nárok uplatnený žalobou vo veci samej vznikol zo zákona - in concreto z ust. §12 ods. 2 písm. a) ZoPZP tak, ako žalobca uviedol už v žalobe. Tento druh nárokov poisťovne sa v poisťovacej praxi označuje ako postih. Nejde však o postih v zmysle legálnej definície nároku podľa ust. § 440 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len ako „OZ“). Nárok poisťovne na vrátenie vyplateného poisťného plnenia má sankčnú, ale i preventívnu funkciu, ktorá má viesť k potrestaniu nedodržania povinnosti a zároveň k výchove poisťníkov/poistených na ich dodržiavanie. Uplatnenie nároku poisťovne často vnímajú poistení ako „nespravodlivé“ s ohľadom na uplatnený dôvod, resp. uplatnenú výšku. K tomuto je potrebné uviesť, že taxatívne vymedzenie prípadov, keď môže poisťovňa pristúpiť k sankcii, neumožňuje rozšírenie na iné prípady, na druhej strane však garantuje právo poisťovne na uplatnenie nároku v prípade, ktorý možno subsumovať pod § 12 ZoPZP. Z právneho hľadiska je uplatnenie nároku poisťovne limitované iba výškou vyplateného poisťného plnenia a samozrejme hypotézou právnej normy § 12 ZoPZP. Táto hypotéza spočíva v tom, že ak poisťník/poistený porušil pri prevádzke poisteného MV niektorú povinnosť taxatívne vymedzenú v ust. § 12 ZoPZP, spôsobil tým škodu a jej náhradu poisťovňa poskytla poškodenému, potom poisťovňa má ex lege nárok proti poisťníkovi/poistenému na náhradu. I dôvodová správa k § 12 ZoPZP uvádza, že (návrh zákona) počíta, tak ako tomu bolo doterajšej právnej úpravy, s možnosťou nároku poistiteľa požadovať od poisteného náhradu škody v prípade, ak škodu spôsobil za okolností uvedených v §12 návrhu ...Toto ustanovenie plní preventívnu funkciu a má na poistených pôsobiť, aby dodržiavali povinnosti, ktoré im vyplývajú aj z iných právnych predpisov (pravidlá premávky na pozemných komunikáciách). Na margo doposiaľ uvedených skutočností možno dôvodiť, že tvrdenia uvádzané žalovaným sú účelové a nespôsobilé rozporovať dôvodný právny (regresný) nárok žalobcu. Ďalej má žalobca za to, že ak by aj tvrdenia žalovanej boli pravdivé (čo však nepreukázala a podľa názoru žalobcu objektívne ani nie je spôsobilá preukázať), žalovaná by mala zrejme k dispozícii relevantné dôkazy a tieto by už predložila resp. aspoň len označila ako navrhované dôkazy vo veci samej už pri svojom podaní (Odpor), a to aj v zmysle poučenia konajúceho súdu, nakoľko na neskôr predložené dôkazy súd nemusí prihliadať (v zmysle zásady koncentrácie a hospodárnosti konania). Argumentácia žalovanej je len účelovou obranou, zrejme za účelom oddialenia plnenia svojich povinností žalobcovi, ktorá však neobstojí. Faktom teda je, že nároky žalobcu uplatnené žalobou voči žalovanej sú v celom rozsahu dané, zákonné, dôvodné a preukázané. (judikát R 32/2014 - Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn.4Cdo/54/2009 zo dňa 31.08.2010 2 Petruľák, M., Šulíková, M. Poistné zmluvy. Praha: C.H.Beck, 2012, s. 322.) Záverom má žalobca za to, že žalovaná nepreukázala dôvodnosť a zároveň ani odôvodnenosť svojho odporu, respektíve žalovaná nepreukázala neoprávnenosť uplatneného nároku žalobcu čo i len sčasti. Je pritom otázne, či nie je daný dôvod na odmietnutie odporu.

4. Zástupca žalovanej k vyjadreniu žalobcu uviedol, že v plnom rozsahu zotrváva na svojej argumentácii, ktorú uviedol v znení svojho odporu. Má zato, že v tomto prípade sú nespornými skutočnosťami to, že došlo k dopravnej nehode a kto ju spôsobil, čo je preukázané aj trestným rozkazom, ktorý predložil žalobca ako prílohu k svojmu podaniu zo dňa 31.03.2023. Je preto toho názoru, že v tomto prípade bude spočívať rozhodnutie o merite veci len výlučne na právnom posúdení veci. Preto nepovažuje za potrebné ďalej sa obširne vyjadrovať k predmetu konania. Ak by však súd bol názoru, že argumentácia žalobcu je správna, tak si dovoľuje požiadať touto cestou súd o to, aby mu umožnil v rámci výroku, ktorým by žalobe vyhovel, splácať žalovanú sumu s príslušenstvom v splátkach, ktorých výška by bola pre jej osobu prijateľná vo výške cca 50 Eur mesačne. Jednorazová úhrada žalovanej sumy nie je v jeho silách. K uvedenej skutočnosti a prípadnému ozrejmieniu majetkových pomerov, ktoré odôvodňujú splácanie dlžnej sumy v splátkach, navrhuje uskutočniť výsluch jeho osoby, ako žalovaného.

5. Zástupca žalobcu k vyjadreniu žalovanej uviedol, že nároky uplatnené žalobou vo veci samej vznikli zo zákona - in concreto z ust. §12 ods. 2 písm. a) ZoPZP. Tento druh nárokov poisťovne sa v poisťovacej praxi označuje ako postih. Nejde však o postih v zmysle legálnej definície nároku podľa ust. § 440 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len ako „OZ“). Nárok poisťovne na vrátenie vyplateného poistného plnenia má sankčnú, ale i preventívnu funkciu, ktorá má viesť k potrestaniu nedodržania povinnosti a zároveň k výchove poistníkov/poistených na ich dodržiavanie. Uplatnenie nároku poisťovne často vnímajú poistení ako „nespravodlivé“ s ohľadom na uplatnený dôvod, resp. uplatnenú výšku. K tomuto je potrebné uviesť, že taxatívne vymedzenie prípadov, keď môže poisťovňa pristúpiť k sankcii, neumožňuje rozšírenie na iné prípady, na druhej strane však garantuje právo poisťovne na uplatnenie nároku v prípade, ktorý možno subsumovať pod § 12 ZoPZP. Z právneho hľadiska je uplatnenie nároku poisťovne limitované iba výškou vyplateného poistného plnenia a samozrejme hypotézou právnej normy § 12 ZoPZP.1 Táto hypotéza spočíva v tom, že ak poistník/poistený porušil pri prevádzke poisteného MV niektorú povinnosť taxatívne vymedzenú v ust. § 12 ZoPZP, spôsobil tým škodu a jej náhradu poisťovňa poskytla poškodenému, potom poisťovňa má ex lege nárok proti poistenému na náhradu. I dôvodová správa k § 12 ZoPZP uvádza, že (návrh zákona) počíta, tak ako tomu bolo doterajšej právnej úpravy, s možnosťou nároku poistiteľa požadovať od poisteného náhradu škody v prípade, ak škodu spôsobil za okolností uvedených v §12 návrhu ...Toto ustanovenie plní preventívnu funkciu a má na poistených pôsobiť, aby dodržiavali povinnosti, ktoré im vyplývajú aj z iných právnych predpisov (pravidlá premávky na pozemných komunikáciách). Na margo doposiaľ uvedených skutočností možno aj naďalej dôvodiť, že tvrdenia uvádzané žalovanou sú účelové a nespôsobilé rozporovať dôvodné právne (regresné) nároky žalobcu. Žalobca nesúhlasí so žalovanou navrhnutými splátkami v danej výške, a teda s tým, aby plnil záväzky, ktoré sú predmetom Žaloby/sporu, iba v žalovaným navrhnutých splátkach v sume 50 € mesačne. V prvom rade, dôležitým faktom (ako už vyššie spomenuli) je, že žalovaná nároky žalobcu (čo do dôvodu a výšky) uznala okrem iného vo svojom vyjadrení, pričom však žalobca považuje za potrebné upozorniť konajúci súd (aj) na fakt, že žalovaná žiadala o splátkový kalendár už v roku 2020, kedy dobrovoľne prisľúbila (zaviazala sa) plniť svoje záväzky v splátkach aspoň 100 € mesačne, so začiatkom, ktorý si sama žalovaná určila, a to in concreto prvá splátka v sume 100 € mala byť uhradená do 24.03.2020 (čo sa však nestalo), no aj napriek tomu žalovaná neuhradila regresné nároky žalobcu do dnešného dňa, t. j. po vyše 3 rokoch (r. 2020 - r. 2023) ani len sčasti. Navyše, pokiaľ by žalovaná splácala dlh aspoň od roku 2020, kedy podala aj žiadosť o splátkový kalendár, dlžná suma by sa znižovala a nenarástli by v takej miere (aj) úroky z omeškania, či trovy súdneho konania, na ktorých náhradu má preukázateľne žalobca voči žalovanej nárok, nehovoriac o tom, že žalovaná nevyužila možnosť (poskytnutú jej žalobcom) v roku 2020 splácať dlh v mesačných splátkach 100 €. Žalovanej (podľa názoru žalobcu) reálne nič nebránilo v tom, aby plnil, a keď už nie aspoň ním určenú sumu 100 €/mesačne, tak aspoň niečo/inú sumu mesačne, čo však neplnila. Ďalej má za to, že i keby konajúci súd vyhovel žiadosti žalovanej a povolil plnenie súdom uloženej povinnosti v splátkach, toto by bolo bez účelu a bez naplnenia základných princípov, či už súdneho konania alebo súdneho rozhodnutia a ich výchovného pôsobenia, nakoľko zo samotného (vyššie uvedeného) správania sa žalovaného vyplýva, že (zrejme) reálne nechce plniť. Návrh žalovaného na splátkový kalendár a na sumu cca 50 € mesačne, nie je pre žalobcu akceptovateľný. Faktom je, že aj pri takto navrhnutých splátkach, by len plnenie istiny (a to iba pokiaľ by toto bolo riadne a včasné), nevraviac o príslušenstve, trvalo takmer šesť rokov, čo je neprípustné a neželané. Podľa Čl. 2 ods. 1 CSP platí, že „Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.“ Podľa Čl. 5 CSP platí, že „Zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prietahom v konaní.“ Práve z tohto dôvodu, že už vyššie spomenutý dobrovoľný prejav žalovanej sa doposiaľ minul účinku, a teda žalovaná nesplnila v celosti ani len to, čo sa dobrovoľne zaviazala, žalobca bol nútený sa obrátiť na konajúci súd a domáhať sa splnenia pohľadávok rozhodnutím súdu. Celá táto situácia, samotné nároky ako i súdny spor sú zapríčinené žalovanou, a preto žalobca nepovažuje za spravodlivé, účinné, účelné a v súlade s princípom právnej istoty, aby bolo žalovanej povolené plnenie v splátkach v sume 50 € mesačne. Žalobca však v súvislosti s vyššie uvedeným, a nakoľko žalovaná ako vodič MV (poisteného u žalobcu) zavinil poistnú udalosť - dopravnú nehodu zo dňa 18.09.2019, keď viedol MV pod vplyvom návykovej látky, už síce nevidí priestor (za žalovanou navrhnutých podmienok) na povolenie plnenia žalovanej sumy s príslušenstvom v splátkach, avšak oboznamuje konajúci súd s tým, že by bol ochotný (pri sume 2.440 € z titulu istiny spolu s príslušenstvom) pristúpiť nanajvýš iba na to, aby žalovaný svoje záväzky (nároky uplatnené žalobou) plnil v mesačných splátkach minimálne v sume splátky 100€/mesačne (a nie menej), a to len

pod podmienkou, ak žalovaný bude plniť žalovanú sumu s príslušenstvom včas a riadne a pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania žalovaného s plnením (t. j. v prípade, ak sa žalovaná omešká s úhradou splátky čo i len sčasti a/alebo čo i len jeden deň, stratí tým výhodu splátok, stane sa splatným celý dlh a žalobca si tak bude môcť ďalej vymáhať celú pohľadávku s príslušenstvom voči žalovanej). A teda týmto žalobca oznamuje konajúcemu súdu, že nesúhlasí so žalovaným navrhnutým splátkovým kalendárom, respektíve s navrhnutými mesačnými splátkami iba v sume splátky cca 50 €/mesačne tak, ako to vo svojom vyjadrení uviedla/navrhla žalovaná, pričom však rozhodnutie (po posúdení skutkovej a právnej stránky prejednávanej veci) o povolení plniť súdom uloženú povinnosť v splátkach, a potom v akej (primeranej) sume mesačnej splátky, žalobca ponecháva na zvážení konajúceho súdu a bude ho rešpektovať.

6. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti žalobcu a jeho zástupcu, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili a súhlasili, aby súd prejednal vec v ich neprítomnosti.

7. Zástupca žalovanej na pojednávaní uviedol, že čo do dôvodu a výšky súhlasí s podanou žalobou a že súhlasí aj s úhradou mesačných splátok vo výške 100 eur.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom pripojených listinných dôkazov a to s návrhom poisťovnej zmluvy č. 3530606994 zo dňa 31.5.2018, trestným rozkazom, oznámením o škodovej udalosti, reláciou dopravnej polície o priebehu dopravnej nehody, uplatnením nároku na náhradu škody, úhradou spoluúčasti, oznámeniami o poistnom plnení, detailom exkasa a výzvou na zaplatenie a ustálil nasledovný skutkový stav vec:

9. Podľa § 2 písm. e), g) a j) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, na účely tohto zákona sa rozumie poisťníkom ten, kto uzavrel s poisťovateľom zmluvu o poistení zodpovednosti (ďalej len „poisťná zmluva“), poškodeným ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona, prevádzkovateľom motorového vozidla fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má právnu alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom,

10. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

11. Podľa § 12 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poisťovateľ má proti poistenému, ktorý nie je poisťníkom, nárok na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak

- a) spôsobil škodu úmyselne alebo ak viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky,
- b) spôsobil škodu prevádzkou motorového vozidla, ktoré použil neoprávnene.

12. Podľa § 12 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. právo poisťovateľa na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti podľa odseku 1 alebo 2 sa premlčí do troch rokov odo dňa vyplatenia poisťného plnenia.

13. Predtým ako súd sa začal zaoberať meritom sporu, prihliadol na to, či sú splnené procesné podmienky konania - legitímácia, pričom legitímácia, či už aktívna alebo pasívna je jednou z podmienok, na ktoré súd musí prihliadať.

14. Pod vecnou legitímáciou, či už aktívnou alebo pasívnou sa vo všeobecnosti v občianskom súdnom konaní rozumie oprávnenie alebo povinnosť účastníkov vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má ten z účastníkov, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje.

15. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane

žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 6. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009)

16. Súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu SR z 31. 8. 2010, sp. zn. 4Cdo/54/2009, v ktorom sa uvádza, že poisťovňa má nárok na náhradu poistného plnenia, okrem poistníka, proti každému, kto za škodu zodpovedá a za koho plnila. Poisťovňa má teda právo postihu aj proti osobe, ktorá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá na základe zavinenia, t.j. aj proti vodičovi motorového vozidla. Ďalej súd uvádza, že za prevádzkovateľa motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená, treba považovať žalovaného, lebo v čase dopravnej nehody mal faktickú možnosť s motorovým vozidlom disponovať. Žalovaný je preto osobou, na ktorú sa vzťahuje poistenie zodpovednosti. Na základe vyššie uvedeného súd konštatuje, že žalovaný je legitimovaným byť stranou sporu.

17. V zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov treba za poistenú považovať každú osobu za predpokladu, že je daná jej zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla; nie je pritom rozhodujúce, či ide o zodpovednosť objektívnu alebo na základe zavinenia. (R 32/2014)

18. Zákon o povinnom zmluvnom poistení sa vzťahuje nielen na občanov SR, ale aj cudzozemcov, ak mi bola škoda spôsobená na území SR a podľa medzinárodného práva súkromného sa ních vzťahuje zákona č. 381/2001 Z. z. a OZ. Povinné zmluvné poistenie sa vzťahuje na prevádzateľa motorového vozidla uvedeného v ustanoveniach § 427 až 431 OZ, vodiča motorového vozidla, ktorý za škodu zodpovedá podľa § 420 OZ, vodiča cudzozemského motorového vozidla, ktorý má povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu (tzv. hraničné poistenie), ak zákon o povinnom zmluvnom poistení neustanovuje inak. Z uvedeného je daná pasívna legitímácia žalovaného.

19. K námietke premlčania nároku súd uvádza, že premlčacia doba začína v zmysle § 12 ods. 4 citovaného zákona plynúť odo dňa vyplatenia poistného plnenia, čo sa v danom prípade stalo 14.2.2020. Keďže žalobca uplatnil nárok na súde 18.1.2023, jeho právo sa nepremičalo.

20. Následne súd pristúpil k preskúmaniu meritu veci. V danom prípade súd má jednoznačne preukázané, že medzi žalobcom a T. T. bola uzatvorená poistná zmluva - na poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 6600618610, s účinnosťou 22.11.2018 na neurčito, ďalej má súd preukázané, že dňa 18.9.2019 v Nitre na Cabajskej ulici žalovaná spôsobila dopravnú nehodu, keď viedla motorové vozidlo zb. NR-776IN, poistené u žalobcu a škodu na motorovom vozidle zn. KIA CEED s EVČ: X vlastníkom ktorého bol poškodený, spol. CRAFTON, a.s.. Uvedené skutočnosti boli nesporné. Súd mal ďalej preukázané, že poisťovňa poškodeného UNIQUA a.s. (spol. CRAFTON, a.s.) si uplatnila u žalobcu právo na náhradu škody, keď poškodenému vyplatila 4.10.2019 poistné plnenie vo výške 2275 eur, odpočítaná spoluúčasť 165 eur z havarijného poistenia motorového vozidla poškodeného. Listom zo dňa 17.2.2020 žalobca oznámil poisťovni UNIQUA a.s., že dňa 14.2.2020 ukončili šetrenie poistnej udalosti, na základe ktorého predkladajú výpočet výšky plnenia, t.j. na sumu 2275 eur a 165 eur. Z detailu exkasa: platba ID 212079566 a ID 212079750 vyplýva, že žalobca poukázal poisťovni UNIQUA sumu 2275 eur a 165 eur dňa 14.2.2020 a z uvedeného dôvodu je nárok žalobcu preukázaný a dôvodný, na základe čoho súd na žalovanú sumu zaviazal žalovanú, ktorá nakoniec uvedenú sumu čo do dôvodu a výšky aj uznala. Výzvou zo dňa 27.2.2020 a 23.8.2021, ktorú si adresát neprevzal v odbernej lehote sa zásielka dňa 2.9.2021 vrátila žalobcovi ako neprevzatá v odbernej lehote, bola žalovaná vyzvaná, aby v lehote 15 dní od doručenia uhradila sumu 2275 eur. Výzvou zo dňa 2.3.2020, ktorú si adresát neprevzal v odbernej lehote sa zásielka dňa 9.3.2020 vrátila žalobcovi ako neprevzatá v odbernej lehote, bola žalovaný vyzvaná, aby v lehote 15 dní od doručenia uhradila sumu 165 eur.

21. Nakoľko žalovaná riadne a včas neuhradila nárok žalobcu, súd zároveň priznal žalobcovi i úrok z omeškania s poukazom podľa § 517 ods. 1, 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/95 Zb. zo sumy 2275 eur od 18.9.2021 (nasledujúci deň po uplynutí lehoty 15 dní od doručenia výzvy zo dňa 23.8.2021) a

zo sumy 165 eur od 25.3.2020 (nasledujúci deň po uplynutí lehoty 15 dní od doručenia výzvy zo dňa 2.3.2020) do zaplatenia.

22. Žalovaná žiadala možnosť hradenia dlhu vo forme splátok najprv. vo výške 50 eur mesačne, pričom zástupca žalobcu v písomnom vyjadrení uviedol, že súhlasí len s mesačnou splátkou vo výške minimálne 100 eur mesačne. Žalovaná s výškou mesačnej splátky 100 eur súhlasila a preto súd povolil žalovanej splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach vo výške 100 eur k 15. dňu v mesiaci pod stratou výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky.

23. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi súd náhradu trov konania priznal v plnej výške, nakoľko vo veci mal plný úspech, v sporových konaniach sa uplatňuje zásada úspechu, teda strana, ktorá mala v konaní plný úspech, čo je v tomto prípade žalobca, keďže žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené, má právo na náhradu trov konania proti neúspešnej strane a v konaní neboli zistené žiadne výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa ani v okolnostiach danej veci, ani u strán sporu a to s poukazom na ustanovenie § 257 CSP.

Poučenie:

Proti výroku tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Nitra. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je podanie určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.